

Μαζοποίηση

Αιτίες- Συνέπειες- Τρόποι Αντιμετώπισης

Εσπερινό ΕΠΑΛ Αλιάρτου

Τάξη: Β' Λυκείου

Μάθημα: Νέα Ελληνικά

Θέμα Έκθεσης: Μαζοποίηση (Αιτίες- Συνέπειες-
Τρόποι αντιμετώπισης)

Εκπαιδευτικός: Ελένη Πιστόλη

Τι είναι η μαζοποίηση;

- **Μαζοποίηση** είναι η απεμπόληση, η αποβολή των ιδιαίτερων γνωρισμάτων της προσωπικότητας και η υιοθέτηση των χαρακτηριστικών της μάζας. Στο πλαίσιο της μαζοποίησης τα άτομα γίνονται παθητικοί δέκτες ιδεών και εντολών άλλων ατόμων, τείνουν να εξομοιωθούν μεταξύ τους και δίνουν στο σύνολό τους την εικόνα της άβουλης μάζας.

Αίτια της μαζοποίησης

- **Εσωτερικά ψυχολογικά αίτια:** οι άνθρωποι τυποποιούν τη συμπεριφορά τους, λόγω του φόβου της απόρριψης → προσπαθούν να μη διαφοροποιούνται για να μη δεχθούν αρνητική κριτική/ αντίδραση → γίνονται κομφορμιστές για να γίνουν αποδεκτοί από τους άλλους και να μη περιθωριοποιηθούν.

Αίτια της μαζοποίησης

- **Έντονοι ρυθμοί ζωής** → κλονισμός της ψυχικής υγείας του ατόμου + έλλειψη χρόνου για ενασχόληση με τα πραγματικά του ενδιαφέροντα → το άτομο χάνει την επαφή με τον πραγματικό του εαυτό → η μαζοποίηση καθίσταται ευκολότερη.
- **Κρίση των ηθικών αξιών** → λανθασμένη/ εσφαλμένη ιεράρχηση των ηθικών αξιών → προτεραιότητα στο κέρδος και την ύλη → υποβάθμιση του αυτοσεβασμού και της αξιοπρέπειας.

Αίτια της μαζοποίησης

- **ΜΜΕ, Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, Διαφήμιση, Μόδα:**
Με τη δύναμη της εικόνας και του ήχου ασκούν τεράστια επίδραση στον τρόπο σκέψης, στις προτιμήσεις και στην ιδεολογία του κοινού → σταδιακά περιορίζουν την πρωτοβουλία του και αποδυναμώνουν την κρίση.
- Τα ΜΜΕ προβάλλουν πρότυπα/ είδωλα/ στερεότυπα → προωθούν τη μόδα → η μόδα εξομοιώνει τους ανθρώπους εξωτερικά, αλλά επηρεάζει και τις απόψεις τους σε πολλούς τομείς → μειώνονται τα περιθώρια επιλογής.

Αίτια της μαζοποίησης

- ΜΜΕ, Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, Διαφήμιση, Μόδα → προωθούν τον καταναλωτισμό
 - χειραγωγούν το άτομο
 - ενισχύουν τη νοοτροπία της αγέλης → το άτομο μετατρέπεται σε κομμάτι ενός συνόλου που τα μέλη του αντιδρούν και συμπεριφέρονται με τον ίδιο τρόπο.

Αίτια της μαζοποίησης

- **Δυσλειτουργία των φορέων αγωγής:** Η απουσία διαλόγου με τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς δεν βοηθά στην πνευματική και ηθική ωρίμανση, στην απόκτηση εσωτερικών σταθερών → τα ακαλλιέργητα άτομα δεν μπορούν να αυτοπροσδιοριστούν → έλλειψη αυτογνωσίας → τα άτομα δεν αντιλαμβάνονται τη μοναδικότητά τους και τη θέση τους στον κόσμο → ευάλωτα θύματα της μαζοποίησης.

Συνέπειες της μαζοποίησης

- Το άτομο χάνει την προσωπική του ελευθερία → δεν αναπτύσσει την κριτική του ικανότητα → αδυνατεί να αμφιβάλλει και να αμφισβητήσει γόνιμα → ετεροκατευθύνεται και χειραγωγείται πιο εύκολα.
- Η μάζα οδηγεί στην πνευματική αδράνεια και στον εφησυχασμό → το πνεύμα, που είναι ο θεμέλιος λίθος της προσωπικότητας, ναρκώνεται → εκφυλισμός της προσωπικότητας του ανθρώπου.

Συνέπειες της μαζοποίησης

- Ο άνθρωπος θυσιάζει την ατομική του ιδιαίτερη οπτική με την προσδοκία της αποδοχής από τους άλλους → παρασύρεται από τη μάζα σε λανθασμένες επιλογές → χάνει την ψυχική του ισορροπία και οδηγείται στη δυστυχία.
- Το άτομο δικαιολογεί αδυναμίες και πάθη «επειδή το κάνουν και άλλοι πολλοί» → αλλοιώνεται η ηθική και αποσιωπάται η συνείδηση.
- Χάνεται ο σεβασμός στην αξία «άνθρωπος» → υποβαθμίζεται η αξιοπρέπεια του ατόμου, οποίος χάνει την προσωπική του σφραγίδα, γίνεται δέσμιος της μάζας και εγκλωβίζεται στις απόψεις της πλειοψηφίας.

Συνέπειες της μαζοποίησης

- Η εξομοίωση ευνοεί την παρανομία → εκδηλώσεις βίας είναι συχνά προϊόν αγελαίας νοοτροπίας, γιατί το άτομο υπακούει στην «ομαδική συνείδηση».
- Στην πολιτική ζωή το άτομο προσκολλάται πιο εύκολα σε δόγματα, φανατίζεται και αποπροσανατολίζεται → υποτάσσεται σε κόμματα και παρασύρεται από λαοπλάνους πολιτικούς → υπονόμευση της δημοκρατίας.

Συνέπειες της μαζοποίησης

- Οι πολίτες των μικρότερων χωρών υιοθετούν συνήθειες -ακόμη και σε γλωσσικό επίπεδο- των ισχυρότερων κρατών → περιφρονούν ακόμη και την πολιτισμική παραγωγή της χώρας τους, προτιμώντας τα προϊόντα μαζικής κουλτούρας των δυτικών κοινωνιών → υποτίμηση των στοιχείων που συναποτελούν και διαμορφώνουν τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της κουλτούρας και της πολιτισμικής τους ταυτότητας.

Τρόποι αντιμετώπισης του φαινομένου της μαζοποίησης

- **Οικογένεια** → πρέπει να αποτελεί υγιές περιβάλλον για τη σωστή ανατροφή των παιδιών → να θέτει γερές βάσεις, ώστε τα παιδιά να γίνουν ισχυρές προσωπικότητες, χωρίς συμπλέγματα κατωτερότητας.
- **Εκπαίδευση** → πρέπει να παρέχει ολόπλευρη καλλιέργεια στον άνθρωπο → να μην επικεντρώνεται μόνο στη στείρα μετάδοση γνώσεων, αλλά να φροντίζει και για την ηθικοποίηση των παιδιών.

Τρόποι αντιμετώπισης του φαινομένου της μαζοποίησης

- **Ενδοσκόπηση και αυτοκριτική** → οδηγεί τον άνθρωπο σε αυτογνωσία/ αυτεπίγνωση → έτσι συνειδητοποιεί τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της προσωπικότητάς του → γίνεται κύριος του εαυτού του και αξιολογεί καταστάσεις με κριτήριο αν του ταιριάζουν → υγιείς/ συνειδητές επιλογές → όχι υποταγή στις απόψεις άλλων.

Τρόποι αντιμετώπισης του φαινομένου της μαζοποίησης

- **ΜΜΕ** → οφείλουν να σέβονται το κοινό → προβολή προγραμμάτων που δεν προσβάλλουν τη νοημοσύνη του κοινού και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια → όχι προβολή διεστραμμένων προτύπων // προσοχή στα προγράμματα-εκπομπές που αντιγράφουν από το εξωτερικό.
- Πνευματικοί άνθρωποι → έχοντας επίγνωση του ρόλου και του κύρους τους να αφυπνίζουν τους συνανθρώπους τους.